

Magnus Heinason – Túrfrágreiðing
Túrir nr. 1320 Sild og svartkjaftur norðanfyri, tíðarskeið 2-13/5 2013

Fólk frá HAV: Eydna í Homrum, Leon Smith, Jens Arni Thomassen og Poul Vestergaard

Ábyrgd: Jan Arge Jacobsen

Endamál: At kanna nøgdinar av sild, svartkjafti og makreli í økinum norðan fyri Føroyar (Norskahavinum). Ekkókanningin er partur av felags kanningunum av sild og svartkjafti skipaðar undir “ICES Working Group of International Pelagic Surveys” (WGIPS, fyrrverandi WGNAPES), saman við skipum úr Noregi, Íslandi og ES.

Reiðskapur: Flótitrol við svartkjaftabelli/posa. Boyur og fendarar til at tóva í vatnskorpunum. CTD og WP2.

Um túrin: Farið var av Havnini hósdagin 2. mai á middegi. Fyrst var farið eystureftir at gera eitt hál, ið er liður í eini verkætlan um leiklutin hjá uppsjóvarfiski á føroyska landgrunninum. Síðani fóru vit á føstu kósirnar, sum eru vístar á **Mynd 1**. Veðrið var sum heild gott á túrinum, og serliga tá komið varð á norðastu kósirnar. Síðst á túrinum skuldu salt-, hita- og djóraætímatíngar gerast á standardskurði N, og hetta gekst væl. Endað varð við at taka ein ætíglúp á Høgnaboða.

Ætlaðu kósirnar hjá øllum luttakandi skipunum í felags kanningunum eru vístar í **Mynd 2**.

Norðhavssild

Nøgdinar av sild í kanningarøkinum í ár eru á leið sum tvey tey undanfarnu árinum. Sildin stóð víða um (**Mynd 3a**) og var um náttina at finna sum ein lind á 10-50 m dýpi. Um dagin tók hon seg saman í smáar torvur á 250-300 m dýpi. Í norðara parti av kannaða økinum sást sildin um dagin taka seg saman í torvur á 250-400 m dýpi. Sildin stóð tættast í økinum norður móti markinum (**Mynd 3b**).

Ein fyribils meting av nøgdini av sild í kannaða økinum gevur umleið 1,5 mió. t, sum er nakað meira enn í fjør og fyrrárið (1,2 og 1,3 mió. t). Men her skal havast í huga, at kanningarøkið er ikki nágreiniliga tað sama ár um ár, og at kósirnar ikki eru heilt tær somu. Ein rættari mynd fæst av samlaðu nøgdini av norðhavssild, tá tølini frá øllum skipunum eru við í endaligu útrokningunum. Hesar verða gjørdar í Bergen síðst í juni.

Longdarbýti av norðhavssild er víst í **Mynd 4**, miðallongdin var 34,0 cm og miðalvektin var 281 g, sum er ein lítil øking samanborið við í fjør (33,7 cm og 275 g). Sildin var sum heild hampiliga væl fyri til árstíðina (t.e. eftir gýtingina). Tann størri sildin var at finna í mestsum øllum kanningarøkinum. Tann minna sildin fekst einans á sunnastu og eystastu støðunum. (**Mynd 9**).

Svartkjaftur

Svartkjaftur var at síggja í kanningarøkinum eystanfyri 4 V (**Mynd 5**). Hetta samsvarar við fyribils kanningarúrslitini vestan fyri bretsku oyggjarnar í vár, ið vísu eina øking í nøgdini av svartkjafti. Aftaná nógv ár við lítlum og ongum skrásetingum av svartkjafti norðanfyri, sást svartkjaftur aftur í økinum í fjør og í ár. Tá vit komu norður á norðastu kósirnar var tó talan um smáar nøgdir av stórum svartkjafti. Sunnari í kanningarøkinum var væl av smáum

svartkjafti uppií. Longdarbýti av svartkjafti er víst í **Mynd 6**, miðallongdin er 31 cm og miðalvektin er 192 g í mun til 31 cm og 179 g í 2012. Aftur í ár eru ábendingar um nýggjar árgangir í longdarbýtinum, men hetta fara aldursgreiningarnar komandi mánaðin at geva greiðari svar uppá.

Makrelur

Makrelur var í landsynningspartinum av kanningarøkinum (**Mynd 7**). Heldur meira var at síggja enn í fjør, men ikki líka nógv sum undanfarnu árin. Makrelur var fingin í tveimum hálum, og í størra hálinum var serliga talan um smáan makrel, sum sæst í longdarbýtinum (**Mynd 8**). Miðallongdin av makrelinum var 30,5 cm og miðalvektin 188 g.

Hydrografi

Hitin í vatnskorpuni er vístur í **Mynd 9**, saman við miðallongdini av sild á trolstøðunum.

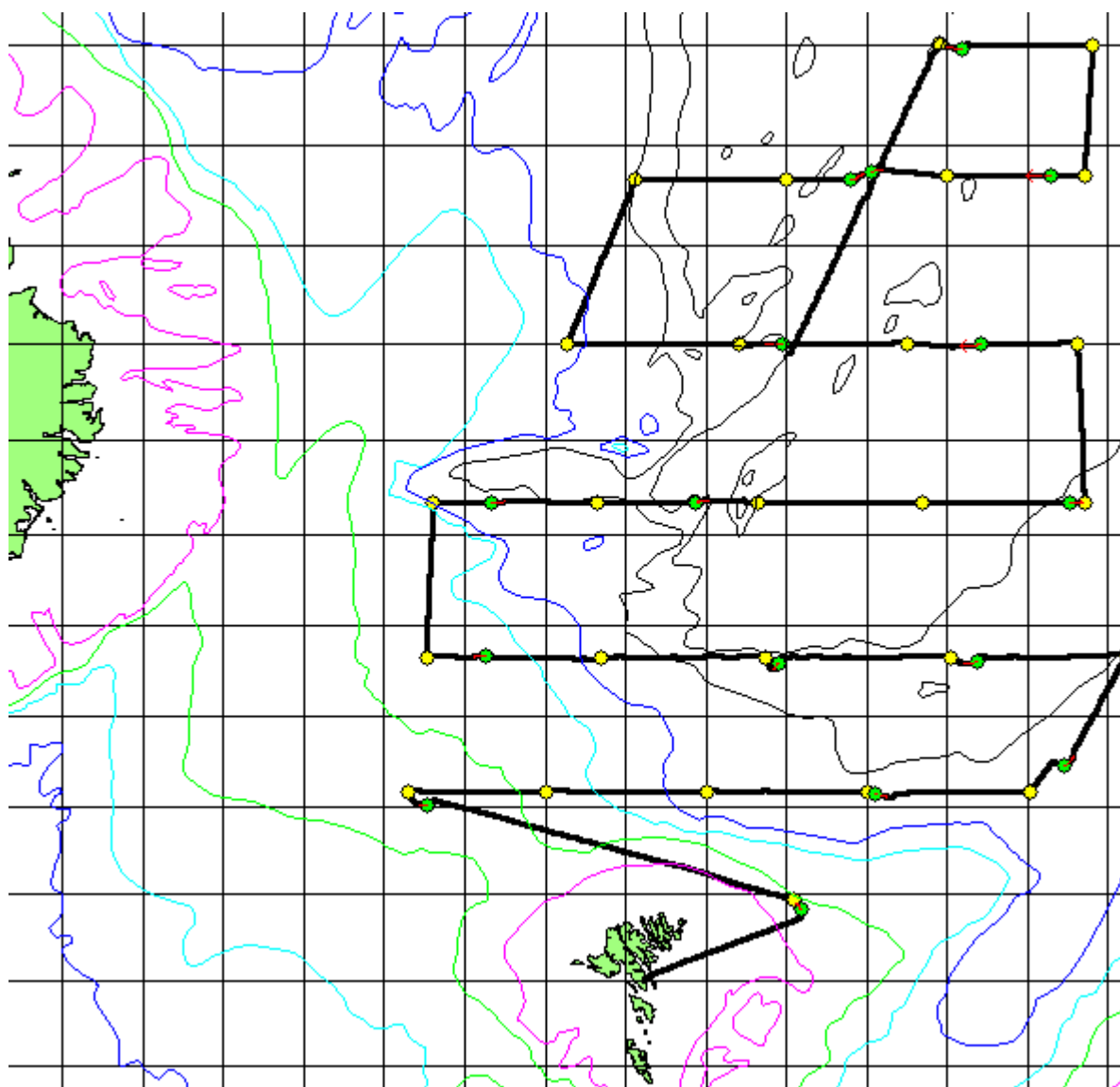
Prøvatøka: Á túrinum vóru 15 tóg tilsamans fyri at greina sundur ekkóskriftina undir kanningunum. 406 nytrur av sild, 323 av svartkjafti og 29 av makreli vóru tiknar til aldursgreiningar. Sum liður í kanningunum av føðini hjá sild, svartkjafti og makreli eru 147 magar av sild, 71 magar av svartkjafti og 14 magar av makreli tiknir til kanningar av teimum hálum, har nytrur vórðu tiknar.

Í alt 26 WP2 (plankton glúpur niður á 200m) og CTD-støðir (hita- og saltmátningar) vórðu tiknar á túrinum, ella fyri umleið 60. hvønn fjórðing, ið siglt varð.

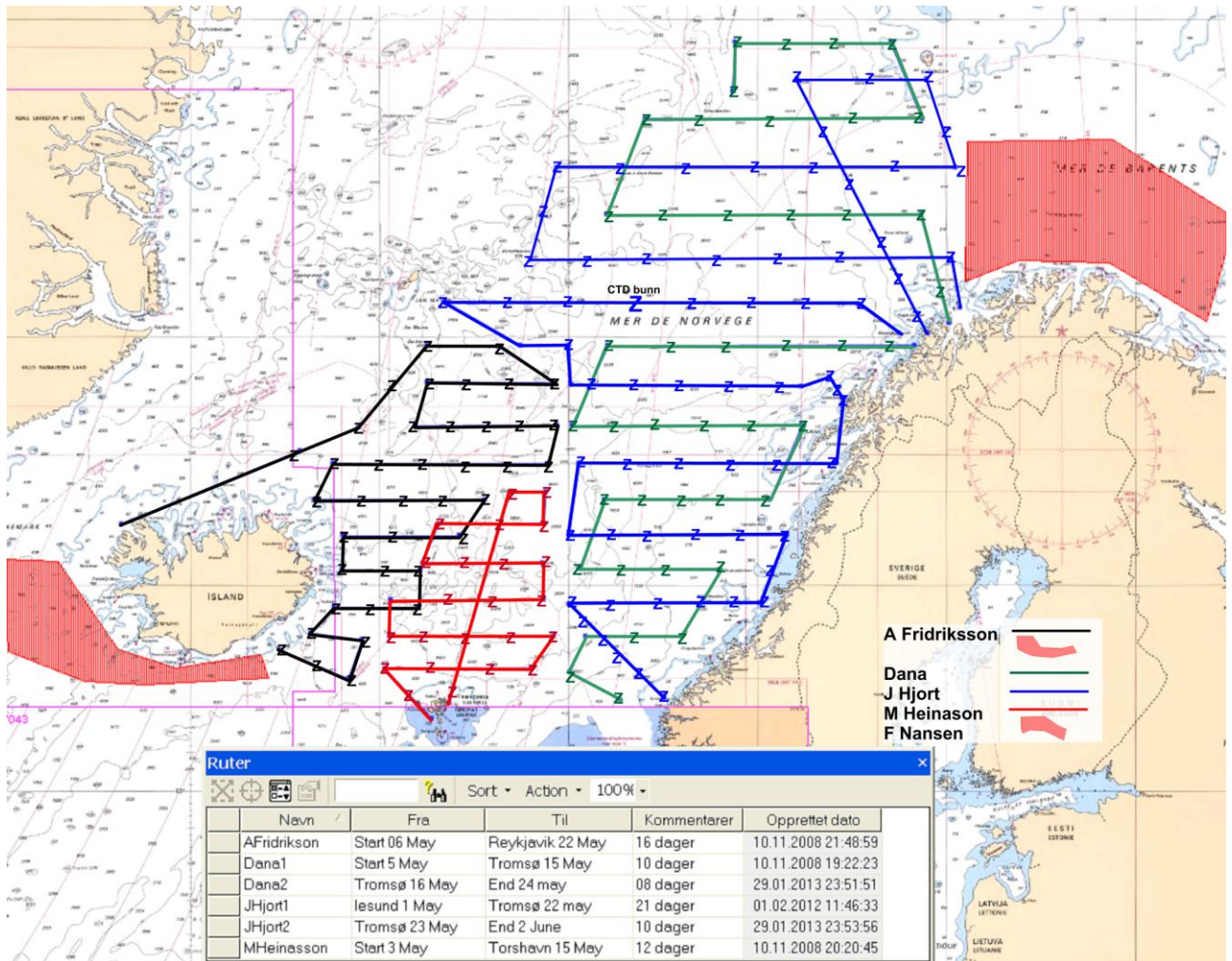
Nær sýnini verða liðugt viðgjørd: Sýnini verða arbeidd í landi, og aldursgreinað tilfar skal vera til skjals skjótast gjørligt, og í seinasta lagi 25. mai. Hetta fyri at tølini kunnu nýtast til stovnsmetingar av norðhavssild og svartkjafti í felags túrfrágreiðingini, sum skal vera liðug tann 30. juni.

Magnus Heinason
hin 13. mai 2013

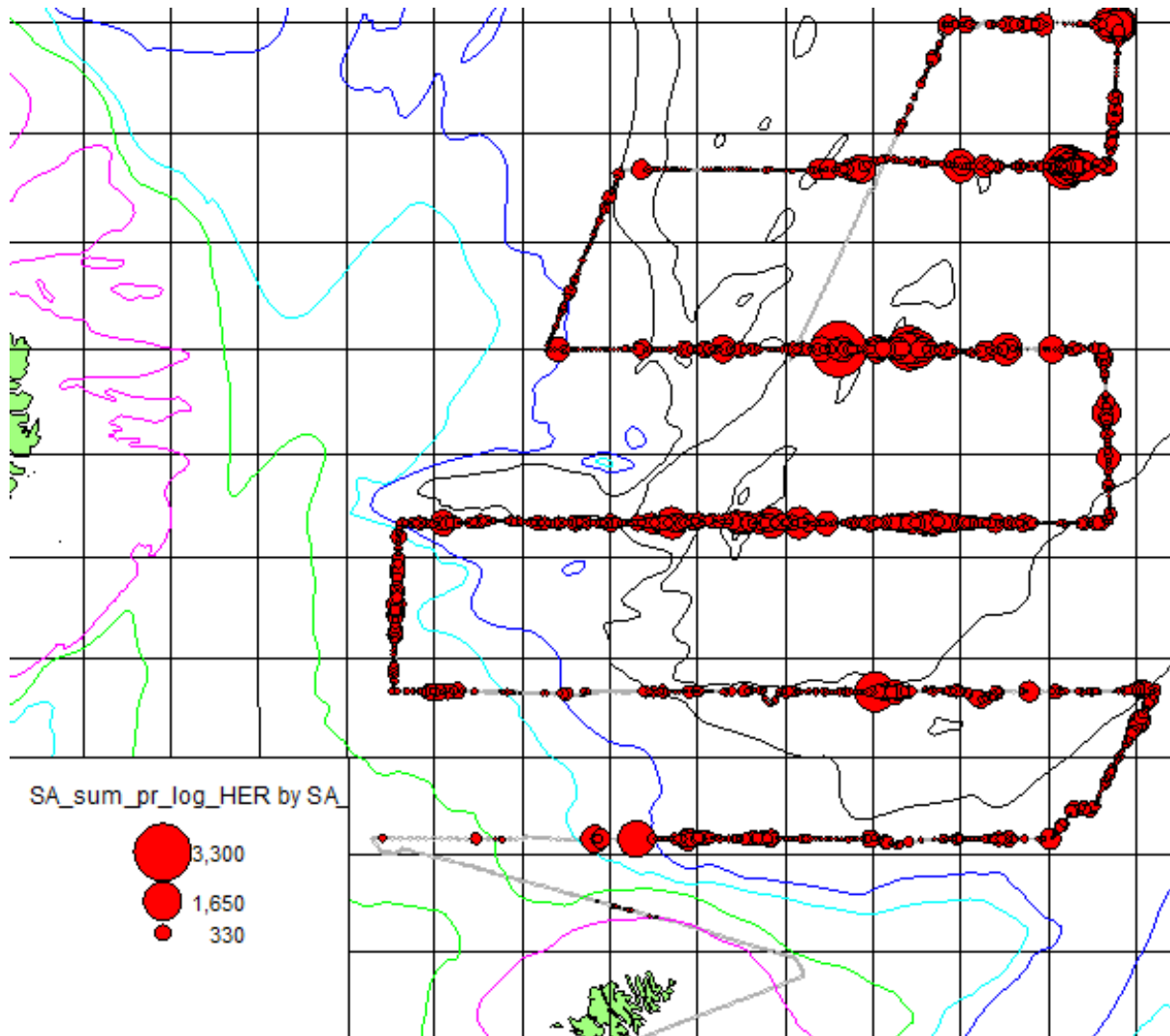
Leon Smith og Eydna í Homrum

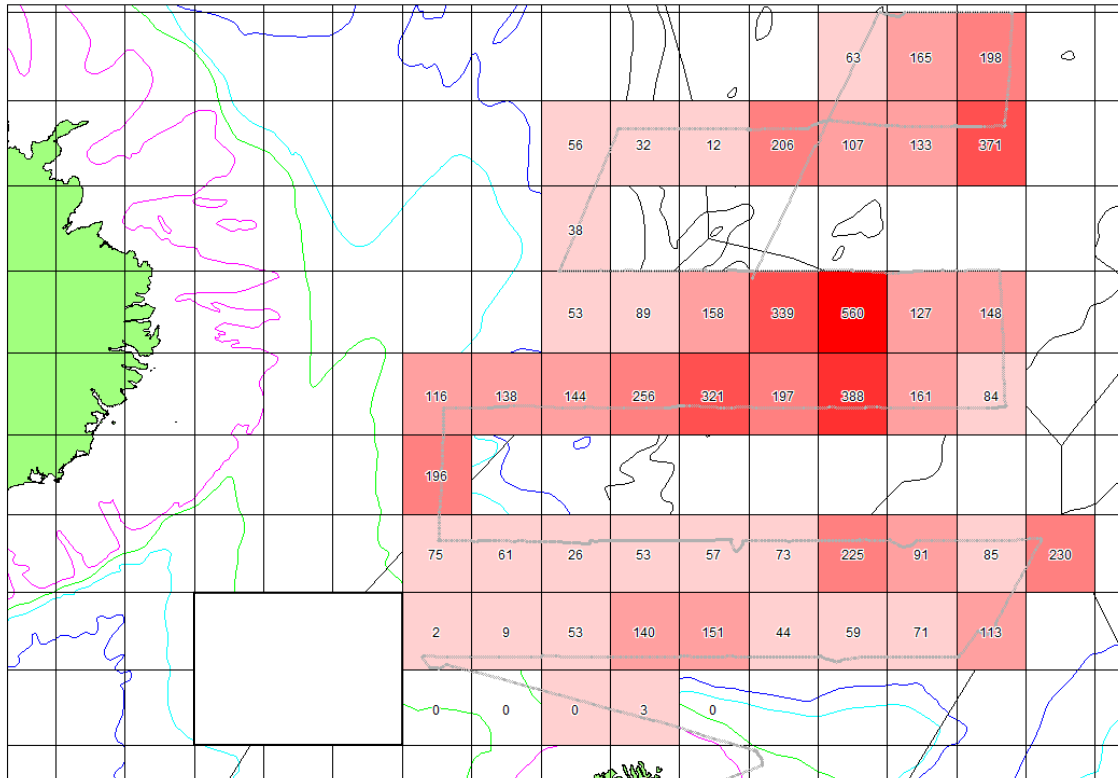
Mynd 1. Siglingarleiðin hjá *Magnusi Heinasyni* á silda- og svartkjaftatúrinum í mai 2013. Tilsamans 26 CTD-støðir (Gult) og 15 trolstöðir (grønt). Sigldir voru umleið 1760 fjórðingar.

Mynd 2. Ætlaða siglingarleiðin hjá luttakandi skipunum á sildakanningunum í mai 2013. Luttakandi fyra skipini eru: *Árni Friðriksson* IS, *Johan Hjort* NO, *Dana* EU og *Magnus Heinason* FO.

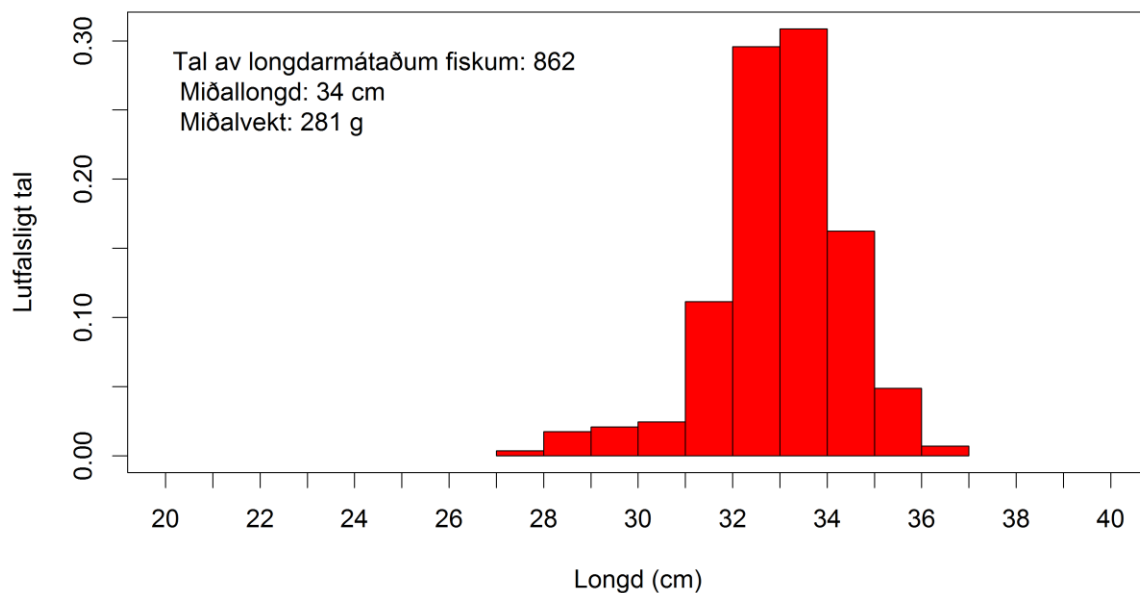

Mynd 3a. Ekkóvirðir av norðhavssild (s_A mm/nm²) á kanningunum norðanfyrri 2-13/5 2013. Síklar vísa, hvussu nógv sild stóð undir skipinum.

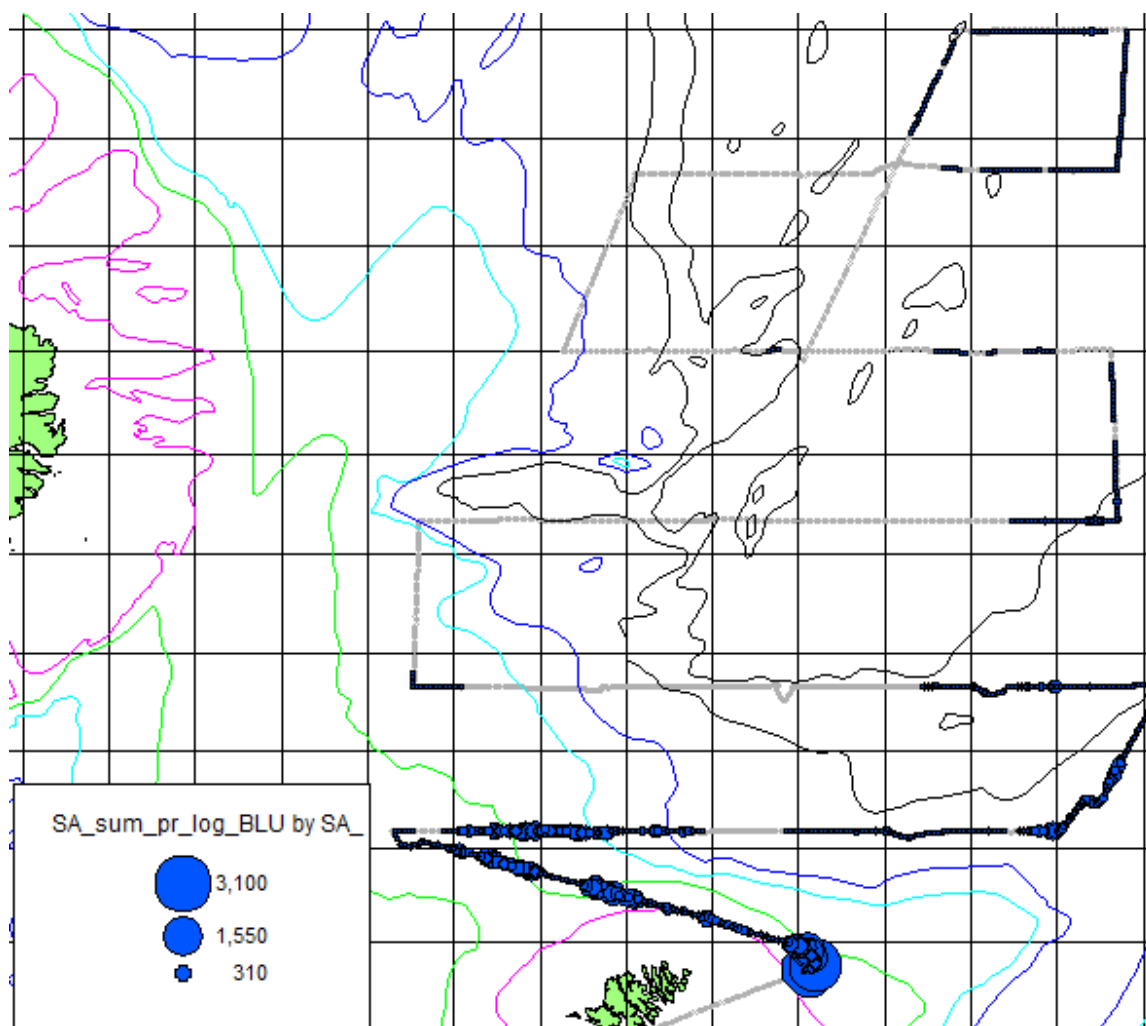

Mynd 3b. Ekkóvirðir av norðhavssild (s_A mm/nm²) pr. hagtalspund (0.5x1 gradir) á kanningunum norðanfyri á túri 1320, 2-13/5 2013. Samanlagt umleið 1.5 milliúnir tons.

Longdarbýti av sild

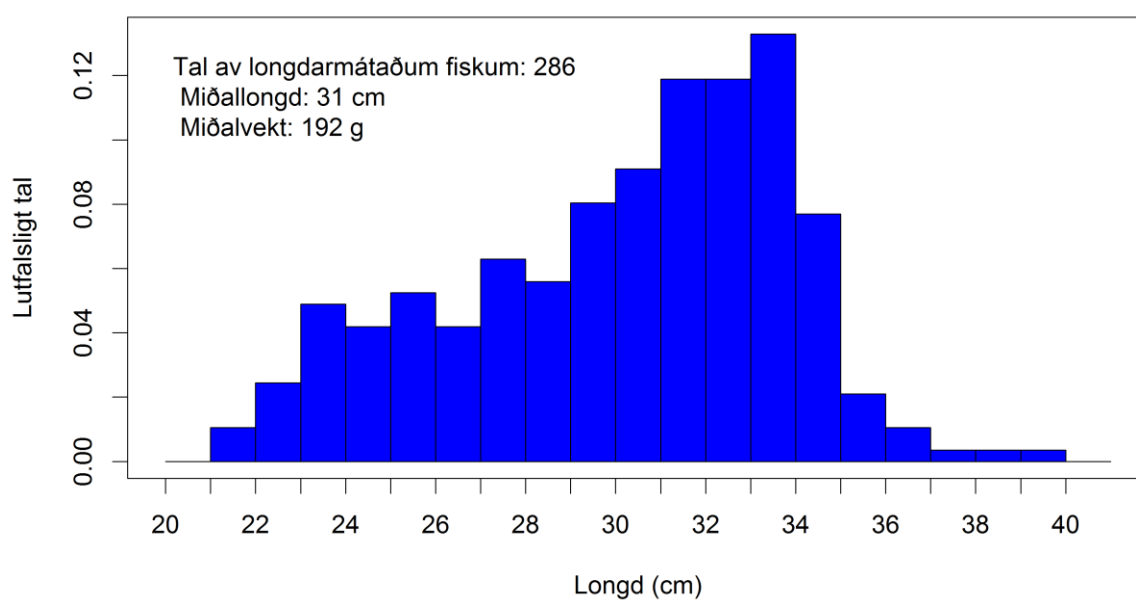

Mynd 4. Longdarbýti av norðhavssild á túri 1320, 2-13/5- 2013. Miðallongd 34,0 cm, miðalvekt 281 g. Sildin í ár er eitt sindur størri enn í fjør (33,7 cm og 275 g).

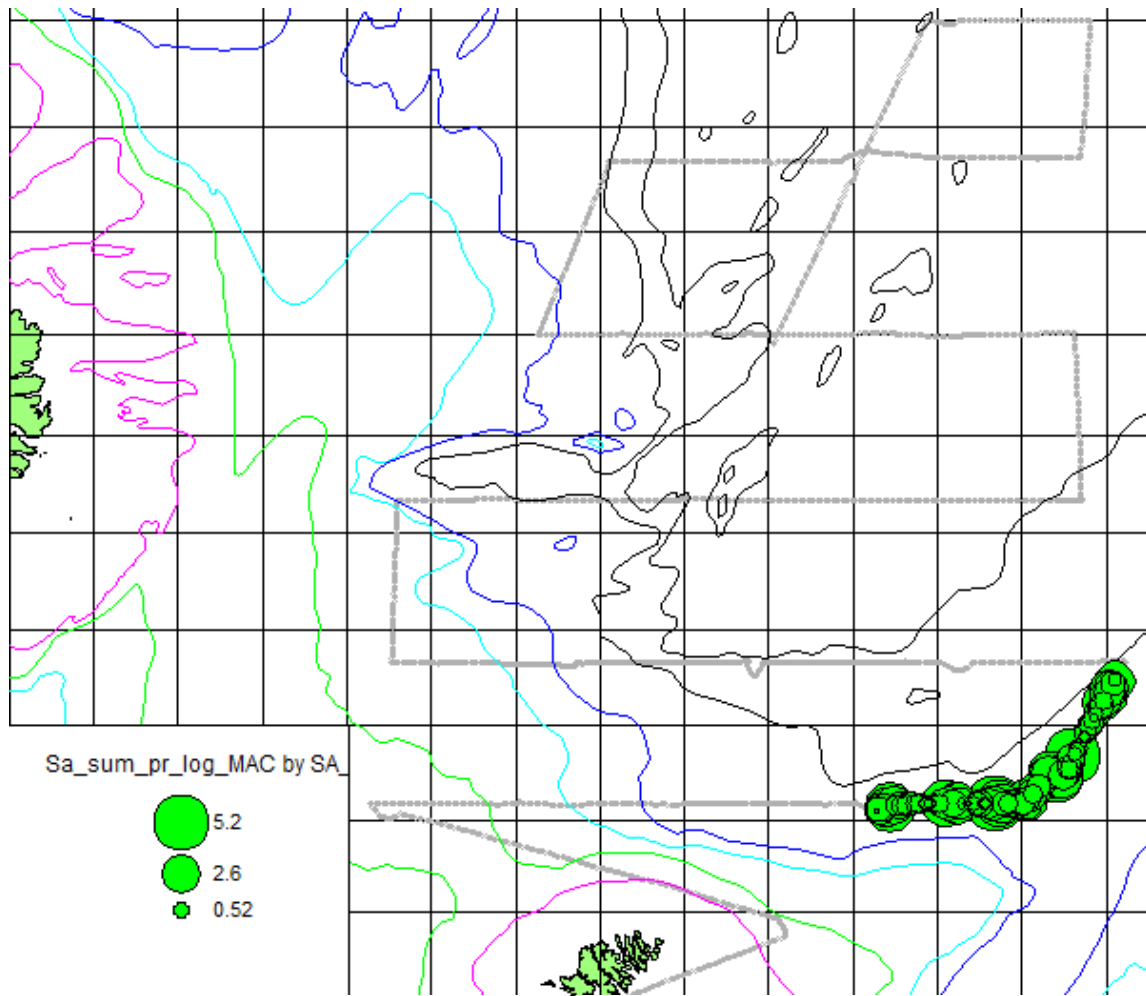

Mynd 5. Ekkóvirðir av svartkjaftri (s_A mm/nm²) á kanningunum norðanfyri 2-13/5 2013.

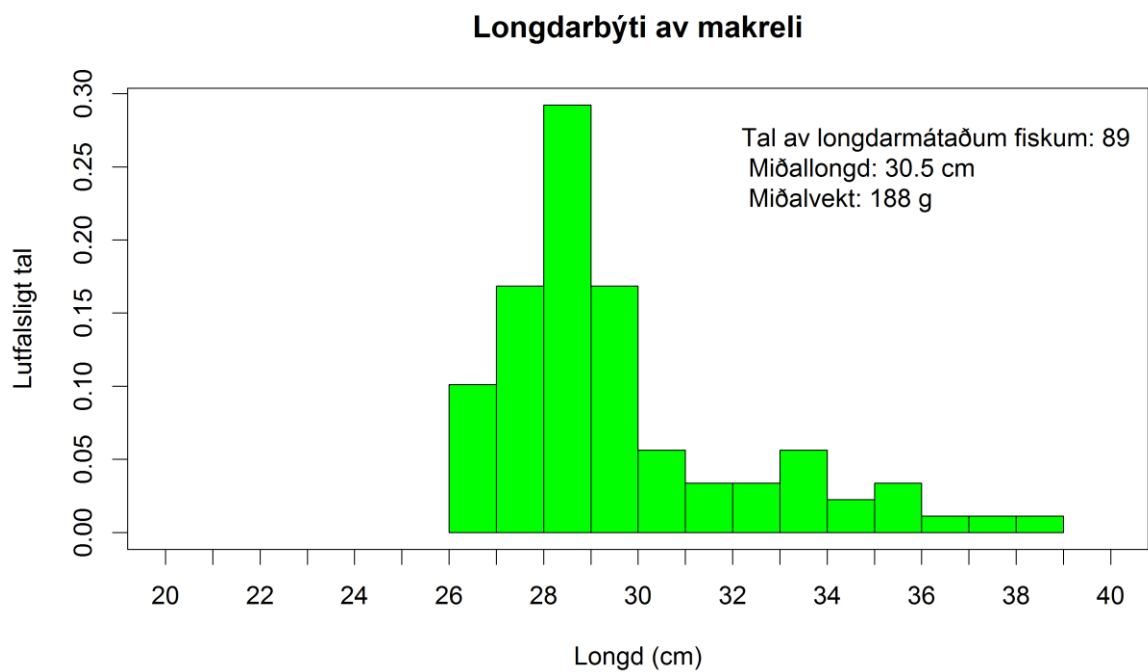
Longdarbýti av svartkjaftri

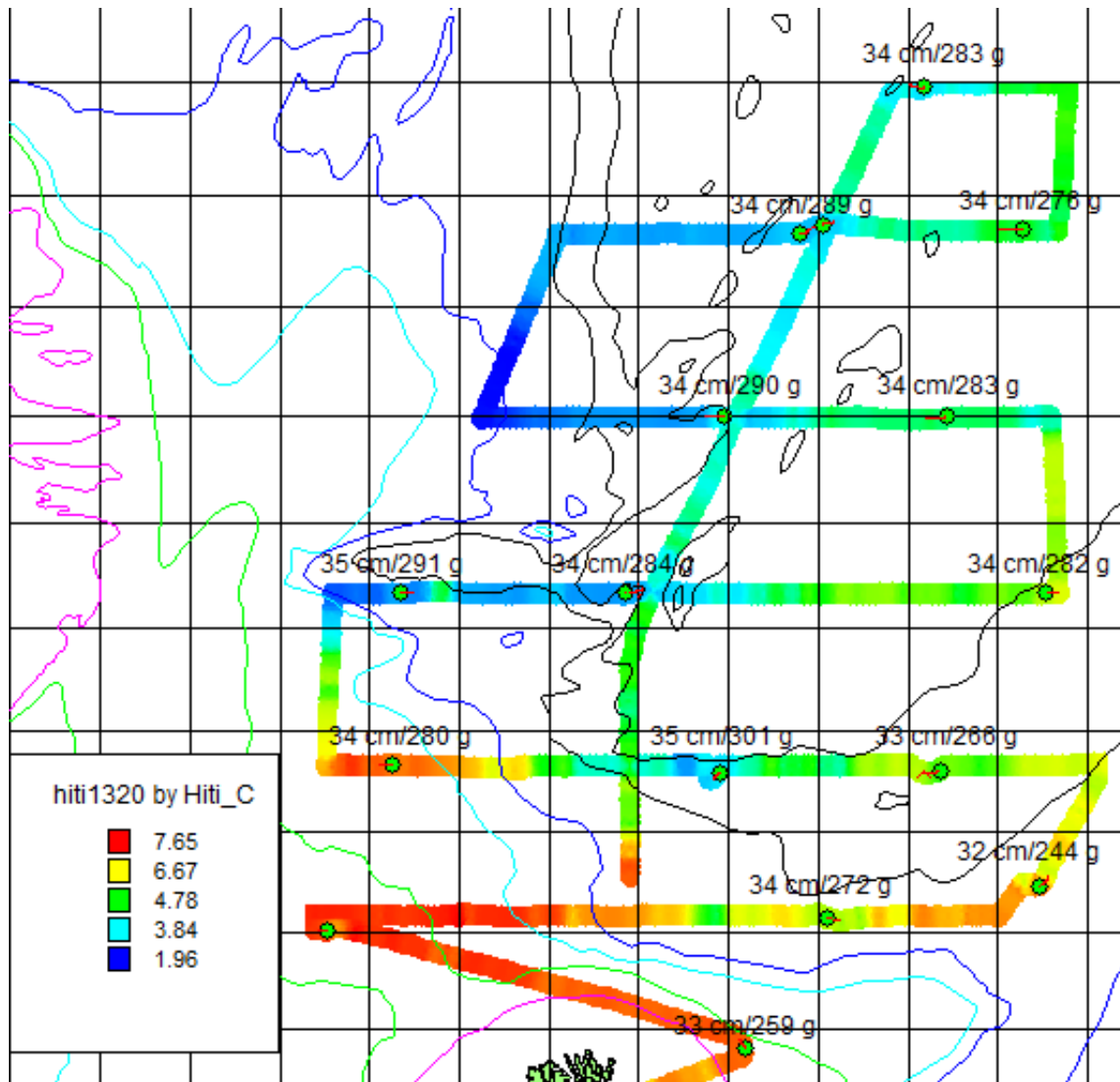
Mynd 6. Longdarbýti av svartkjafti á túri , 2-13/5 2013. Miðallongd 31,0 cm og miðalvekt 192 g. (30,7 cm og 179 g í 2012)

Mynd 7. Ekkóvirðir av makreli (s_A mm/nm²) á kanningunum norðanfyri 2-13/5 2013.

Mynd 8. Longdarbýti av makreli á túri 1320, 2-13/5 2013. Miðallongd 30,5 cm og miðalvekt 188 g.

Mynd 9. Hiti í vatnsörpunni og miðallongd og vekt av sild á trolstöðum á túri 1320, 2-13/5 2013.